

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ  
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ  
Луцький педагогічний коледж

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Луцького педагогічного коледжу

\_\_\_\_\_ П.М. Бойчук

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2014 року

**СТАНДАРТ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

**Засоби діагностики  
рівня якості вищої освіти**

**бакалавр**

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

**Галузь знань: 0101 «Педагогічна освіта»**

(шифр та назва галузі знань)

**Напрямок підготовки: 6.010102 «Початкова освіта»**

(шифр і назва спеціальності)

**Кваліфікація: 2331 «Вчитель початкових класів»**

(код і назва кваліфікації)

**Нормативна форма державної атестації: комплексний державний екзамен:**  
загальні основи педагогіки, дидактика, теорія виховання, школознавство,  
методика викладання математики, української мови, природознавства,  
фізична культура з методикою викладання, трудове навчання з практикумом,  
образотворче мистецтво з методикою викладання, музичне виховання з  
методикою викладання.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Луцький педагогічний коледж

СТАНДАРТ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

**Засоби діагностики  
рівня якості вищої освіти**

**бакалавр**

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

**Галузь знань: 0101 «Педагогічна освіта»**

(шифр та назва галузі знань)

**Напрямок підготовки: 6.010102 «Початкова освіта»**

(шифр і назва спеціальності)

**Кваліфікація: 2331 «Вчитель початкових класів»**

(код і назва кваліфікації)

**Нормативна форма державної атестації:** комплексний державний екзамен:  
загальні основи педагогіки, дидактика, теорія виховання, школознавство,  
методика викладання математики, української мови, природознавства,  
фізична культура з методикою викладання, трудове навчання з практикумом,  
образотворче мистецтво з методикою викладання, музичне виховання з  
методикою викладання.

## ПЕРЕДМОВА

### I. РОЗРОБЛЕНО

робочою групою викладачів Луцького педагогічного коледжу.

### II. ЗАТВЕРДЖЕНО І НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом директора Луцького педагогічного коледжу  
від « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2013 року № \_\_\_\_\_

### III. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

### IV. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

О.А. Гузенко – заступник директора з науково-методичної роботи Луцького педагогічного коледжу, кандидат педагогічних наук.

О.А. Казмірчук – завідувач відділення «Початкове навчання» Луцького педагогічного коледжу.

Цей стандарт не може бути частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Луцького педагогічного коледжу.

## ВСТУП

Цей стандарт містить вимоги щодо змісту та форм кваліфікаційних випробувань для випускників Луцького педагогічного коледжу, які здобувають освіту за напрямом підготовки 6.010102 «Початкова освіта» (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»). Метою розробки та використання стандарту є визначення рівня теоретичної та практичної підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.

Засоби діагностики якості вищої освіти (ЗД) – стандартизовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів випускних курсів.

Засоби діагностики сформовано на основі структурної декомпозиції змістових модулів, які наведені у освітньо-професійній програмі підготовки бакалавра за напрямом 6.010102 «Початкова освіта», та комплексу компетенцій, окреслених у освітньо-кваліфікаційній характеристиці фахівців цієї категорії.

Стандарт використовується при:

- акредитації напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта»;
- державній атестації випускників;
- визначенні ефективності методик професійної підготовки та навчання.

## 1. ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

1.1 Цей стандарт поширюється на Луцький педагогічний коледж, де готуються фахівці освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямом 6.010102 «Початкова освіта».

**Галузі знань** \_\_\_\_\_ 0101 «Педагогічна освіта»  
(шифр і назва галузі знань)

**Напрямок підготовки** \_\_\_\_\_ 6.010102 «Початкова освіта»  
(код і назва напрямку підготовки)

**Кваліфікація** \_\_\_\_\_ 2331 «Вчитель початкових класів»  
\_\_\_\_\_ (з дипломом бакалавра)  
(код і назва кваліфікації)

**Термін навчання** \_\_\_\_\_ 3 роки 10 місяців  
(років, місяців)

**Предметна область діяльності** \_\_\_\_\_ процес навчання і виховання  
\_\_\_\_\_ дитини у школі  
(для освітньо-кваліфікаційного рівня: бакалавр)

1.2 Цей стандарт встановлює:

- інформаційну базу, на основі якої формуються засоби об'єктивного контролю результатів професійної підготовки студентів згідно із галузевими стандартами;
- критерії оцінювання якості підготовки бакалаврів;
- зміст методичного забезпечення державної атестації.

1.3 Стандарт є обов'язковим для Луцького педагогічного коледжу.

1.4 Стандарт придатний для акредитації напрямку підготовки 6.010102 «Початкова освіта» у Луцькому педагогічному коледжі, атестації осіб, які здобули освіту за цим напрямом.

## 2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті використано посилання на такі нормативні документи:

- НДУ 01-2002 – Нормативний документ України, Система стандартів вищої освіти, внесення змін до них та здійснення контролю за їх дотриманням. Основні положення;
- ГСВОУ ОКХ – Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-кваліфікаційна характеристика;
- ГСВОУ ОПП – Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-професійна програма.

## 3. ПОЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

У стандарті використано терміни та відповідні визначення, що подані у Комплексі нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти (Додаток 1 до наказу Міністерства освіти і науки України від 31.07.1998 №285 зі змінами та доповненнями, що введені розпорядженням

Міністерства освіти і науки України від 05.03.2001 №28-р // Інформаційний вісник «Вища освіта». – 2003. – №10. – 82 с.).

У стандарті застосовано такі позначення та скорочення:

ОКХ – освітньо-кваліфікаційна характеристика;

ОПП – освітньо-професійна програма;

ККЗ – комплексні кваліфікаційні завдання;

ДЕК – державна екзаменаційна комісія.

#### 4. ФОРМА ДІАГНОСТИКИ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Діагностика якості підготовки фахівців за напрямом 6.010102 «Початкова освіта» здійснюється під час державної підсумкової атестації у терміни, що передбачені навчальним планом.

Метою атестації випускників Луцького педагогічного коледжу є встановлення фактичної відповідності рівня підготовки фахівців вимогам ОПП та ОКХ.

Атестація якості підготовки фахівців за напрямом 6.010102 «Початкова освіта» проводиться Державною екзаменаційною комісією після виконання студентами навчального плану. Голову ДЕК затверджує Міністерство освіти і науки України.

Враховуючи багатoproфільність теоретичної та практичної підготовки вчителя початкової школи, у коледжі діагностика якості підготовки фахівців за напрямом 6.010102 «Початкова освіта» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту із загальних основ педагогіки, дидактики, теорії виховання, школознавства, методики викладання математики, української мови, природознавства, фізичної культури з методикою викладання, трудового навчання з практикумом, образотворчого мистецтва з методикою викладання, музичного виховання з методикою викладання.

На завершальному етапі навчання студентів для перевірки їх професійної підготовки можуть використовуватись тестові завдання з дисциплін, передбачених у навчальному плані для державної підсумкової атестації.

#### 5. ЗАГАЛЬНИЙ ЗМІСТ КОМПЛЕКСНИХ ДЕРЖАВНИХ ЕКЗАМЕНІВ

Комплексні державні екзамени, що передбачають виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою визначення рівня освітньої та професійної підготовки випускників Луцького педагогічного коледжу.

ККЗ дозволяють забезпечити перевірку здатності випускників:

- диференціювати, інтегрувати та аналізувати факти, події;
- застосовувати знання на практиці;
- прогнозувати результати.

Зміст комплексного кваліфікаційного державного екзамену відображено у відповідних програмах, затверджених у встановленому порядку.

Луцький педагогічний коледж забезпечує дотримання вимог щодо проведення комплексного державного екзамену:

- інформаційна та психологічна підготовка студентів до екзамену;

- зв'язок внутрівузівського поточного педагогічного контролю з єдиною галузевою системою атестації фахівців;
- дотримання вимог секретності при формуванні білетів, їх зберіганні та використанні.

## 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІАГНОСТИКИ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ (ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ)

Державна екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення державної атестації (державних екзаменів) студентів напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта».

Голова ДЕК призначається Міністерством освіти і науки України за пропозицією директора коледжу. До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних комісій. Персональний склад ДЕК затверджується директором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Робота ДЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Графік роботи комісії затверджується директором. Регламент засідань ДЕК встановлює її голова.

Рішення ДЕК про результати проведення державних іспитів, а також про присвоєння випускнику освітнього рівня та кваліфікації, видання йому державного документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ДЕК є вирішальним при однаковій кількості голосів.

Засідання ДЕК протоколюються. У протоколи вносяться:

- результати опитування;
- запитання до випускника з боку членів та голови ДЕК;
- окремі думки членів ДЕК;
- інші відомості (реальність, комплексність тощо).

Протоколи підписують голова та члени ДЕК, які брали участь у засіданні. Книга протоколів зберігається в установленому порядку.

Результати опитування визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно» та оголошуються того ж дня після оформлення протоколів засідання ДЕК.

Після закінчення роботи ДЕК голова складає звіт та подає його до навчального відділу. У звіті аналізується актуальність змісту завдань, якісні показники результатів опитування, уміння випускників застосовувати знання при вирішенні виробничих проблемних ситуацій, недоліки в підготовці, рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу.

Звіти голови ДЕК обговорюються на засіданні випускової циклової комісії.

Результати навчальних досягнень студентів обговорюються на засіданні педагогічної ради коледжу.

## 7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ СТУДЕНТІВ НА ДЕРЖАВНОМУ ЕКЗАМЕНІ

При оцінюванні відповідей студентів на державному екзамені враховується:

- рівень сформованості знань, умінь і навичок відповідно до вимог галузевих стандартів якості освіти;
- глибина, послідовність, логічність, чіткість викладу матеріалу, здатність робити власні висновки та узагальнення.

Відповіді оцінюються за 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Оцінка «відмінно». Студент має глибокі і ґрунтовні знання в обсязі вимог галузевого стандарту, аналітично мислить, логічно, послідовно, чітко і ґрамотно викладає матеріал. Самостійно робить висновки і узагальнення.

Оцінка «добре». Студент оперує знаннями в обсязі вимог галузевого стандарту, але недостатньо володіє вміннями робити логічні висновки, аналітичні узагальнення. Студенту властива стандартність мислення.

Оцінка «задовільно». Студент в основному володіє навчальним матеріалом в обсязі вимог галузевого стандарту, однак допускає окремі фактичні помилки. У викладі теоретичного матеріалу спостерігається відсутність логічної послідовності, недостатність аналітичного мислення.

Оцінка «незадовільно». Студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, окресленого у галузевому стандарті, допускається значних теоретичних помилок. Виклад матеріалу непослідовний, безсистемний.

## 8. ВИМОГИ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

З метою виявлення стану підготовки студентів до державної підсумкової атестації попередньо проводиться тестовий контроль навчальних досягнень студентів, що включає такі технологічні етапи:

- створення системи базових тестових завдань;
- конструювання тесту;
- проведення тестового іспиту;
- психометричний аналіз тесту та тестових завдань.

Формат тестових завдань поділяється на:

1) завдання закритої форми з запропонованими відповідями, з котрих вибирають одну вірну.

2) завдання відкритої форми з вільно конструйованими відповідями.

Тестові завдання закритої форми:

- *Альтернативні* – передбачають наявність двох варіантів організації відповіді типу «так – ні»; «вірно – невірно».
- *З множинним вибором* – передбачають принаймні три можливі відповіді (але не більше п'яти).
- *На відновлення відповідності частин* – подаються у вигляді двох чи більше колонок слів, фраз, графічних зображень, цифрових або літерних позначень тощо. Кожний елемент у відповідній колонці нумерується цифрою

або літерою. Тому, хто тестується, необхідно визначити відповідність елементів, розміщених у різних колонках, тобто вибрати ті, що зв'язані один з одним.

– На відтворення вірної послідовності (комбінації) потребують переструктурування даних або елементів будь-якої комбінації.

Тестові завдання відкритої форми – *ситуаційні* тести, призначені для вирішення проблемних ситуацій, що притаманні майбутній соціальній і виробничій діяльності випускників вищих навчальних закладів.

Система базових тестових завдань охоплює всі змістовні модулі з комплексу нормативних дисциплін, які визначено у освітньо-професійній програмі підготовки бакалавра за напрямом 6.010102 «Початкова освіта».

Комплекс тестових завдань має включати таку кількість завдань, що є достатньою для забезпечення відповідної точності методу вимірювання. Ця характеристика має назву «довжина тесту» і становить 40 тестових завдань.

Комплекс тестових завдань має забезпечити пропорційне представництво всіх визначених до державної атестації дисциплін та різноманітних змістовних модулів зі складу кожної з цих дисциплін. Представництво кожної нормативної дисципліни у кожному варіанті забезпечується пропорційно до обсягу її вивчення (кількості кредитів).

## 9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ

Державна атестація фахівців напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту із загальних основ педагогіки, дидактики, теорії виховання, школознавства, методики викладання математики, української мови, природознавства, фізичної культури з методикою викладання, трудового навчання з практикумом, образотворчого мистецтва з методикою викладання, музичного виховання і основ хореографії з методикою викладання.

За два місяці до проведення державної атестації випускова кафедра та циклові комісії викладачів розробляють і затверджують програми державних екзаменів та білети.

Програми державних екзаменів мають таку структуру:

- пояснювальна записка;
- перелік питань, що виносяться на державний екзамен;
- стислий зміст відповідей на теоретичні питання;
- типові практичні завдання;
- список інформаційних джерел;
- критерії оцінювання.

Білети для комплексного кваліфікаційного іспиту формуються так: перше питання – з загальних основ педагогіки, дидактики, теорії виховання, школознавства (теоретичне), друге питання – з методики викладання математики, української мови, природознавства, фізичної культури з методикою викладання, трудового навчання з практикумом, образотворчого мистецтва з методикою викладання, музичного виховання з методикою викладання (теоретичне), третє – практичне завдання.

З метою успішної підготовки студентів за напрямом 6.010102 «Початкова освіта» до державної атестації випускаючою кафедрою та цикловими комісіями викладачів коледжу розробляються відповідні методичні матеріали.

Ці методичні матеріали мають таку структуру:

- передмова;
- перелік питань, що виносяться на державний екзамен;
- стислий зміст відповідей на теоретичні питання;
- типові приклади виконання практичних завдань;
- список інформаційних джерел.

## 10. ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА МЕТОДИЧНИХ ПОСІБНИКІВ ДЛЯ РОЗРОБКИ ЗАСОБІВ ДІАГНОСТИКИ

1. Галузевий стандарт вищої освіти України. Підготовка бакалаврів галузі знань 0101 «Педагогічна освіта» напрям 6.010102 «Початкова освіта».

1.1. Освітньо-професійна програма.

1.2. Освітньо-кваліфікаційна характеристика.

2. Нормативні документи Міністерства освіти і науки України.

2.1. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах (затверджено наказом Міністерства освіти України від 02.06.1993 № 161).

2.2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (затверджено наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти України від 20.12.1994 № 351).

2.3. Рекомендації про порядок створення, організацію і роботу Державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії у вищих навчальних закладах України (інструктивний лист від 29.12.1993 № 8.3-5/1259).

2.4. Наказ Міністерства освіти України від 31.07.1998 № 285 "Про порядок розробки складових нормативного та навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців з вищою освітою".

3. Акредитація від А до Я. Глосарій з акредитації. Навчально-методичний посібник. – Автори: М.Ф.Гончаренко, С.А.Свіжевська. – Д.: Державний вищий навчальний заклад "Національний гірничий університет", 2012.